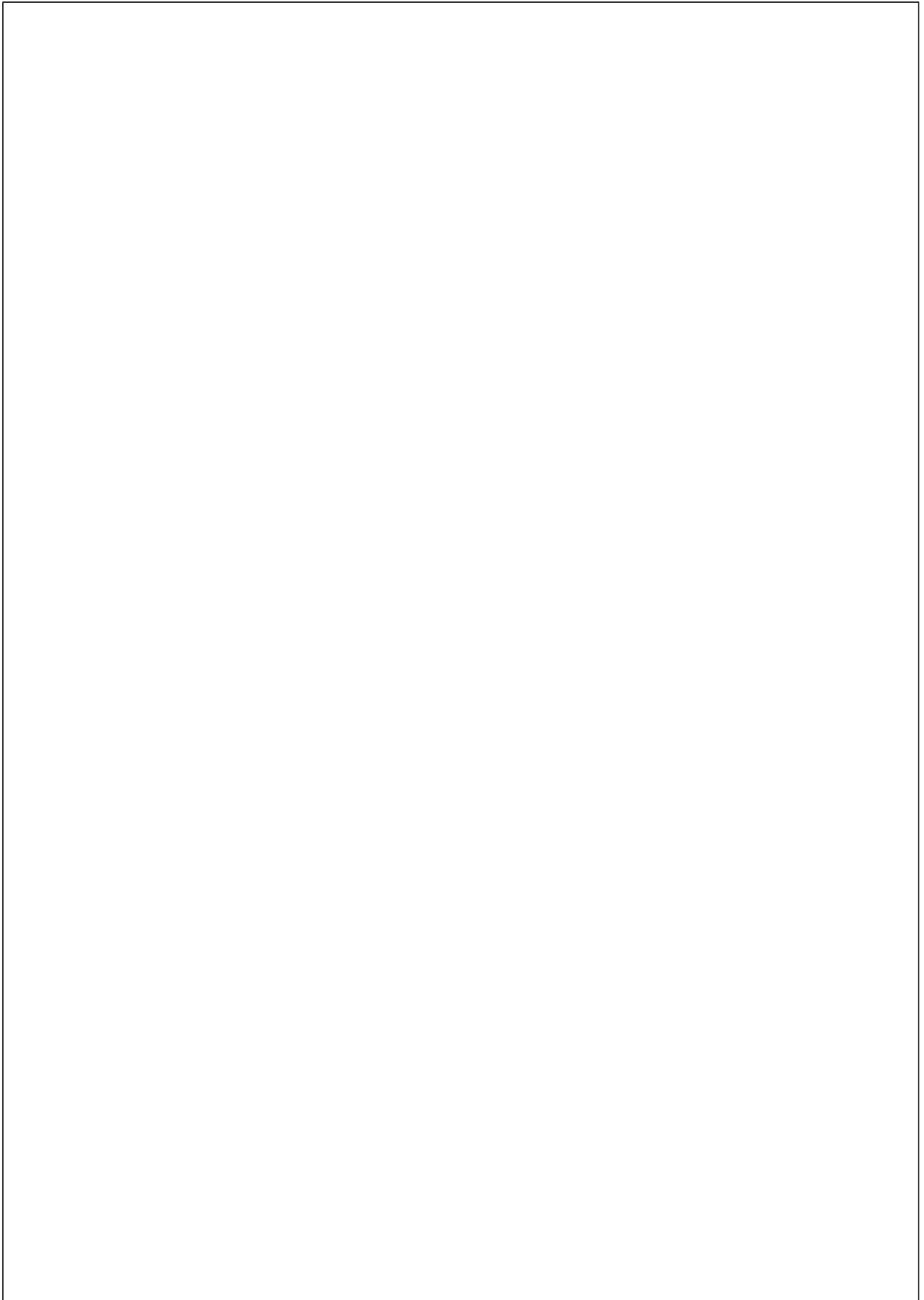

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/203228,81-rocznica-smierci-gen-Wladyslawa-Sikorskiego.html>
27.02.2026, 16:53

81. rocznica śmierci gen. Władysława Sikorskiego

W 81. rocznicę tragicznej śmierci gen. Władysława Sikorskiego, odbyła się krótka uroczystość w podziemiach Katedry Wawelskiej, przy grobie wodza naczelnego i premiera rządu polskiego na uchodźstwie. Po modlitwie za duszę generała, delegacje złożyły kwiaty. W uroczystości wziął udział dr hab. Filip Musiał, dyrektor krakowskiego IPN.

04.07.2024

Gen. Władysław Sikorski urodził się 20 maja 1881 r. Podczas pierwszej wojny światowej służył w armii austro-węgierskiej w Miechowie w Komendzie Głównej Wojsk Polskich, a w końcu postawiono go na czele Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego. W 1914 r. Władysława Sikorskiego awansowano na podpułkownika, a następnie powierzono mu stanowisko komendanta Szkoły Podchorążych. Prowadził rekrutację jako członek Legionów Polskich.

Po roku 1918 i traktacie brzeskim Władysława Sikorskiego niesłusznie oskarżono o zdradę i internowano. Przyczyną tych wydarzeń był jawny sprzeciw polityka przeciwko odłączeniu od Królestwa Polskiego Chełmszczyzny. Po kilku miesiącach więzienia nawiązał współpracę z doradcą Rady Regencyjnej, a następnie szefem sztabowym polskiej armii, generałem Tadeuszem Rozwadowskim. To na jego polecenie rozpoczął tworzenie Wojska Polskiego w Galicji, po czym był szefem sztabu oraz dowódcą w trakcie wielu walk.

Władysława Sikorskiego powołano na stanowisko Prezesa Rady Ministrów na lata 1922-23 po zabójstwie Gabriela Narutowicza, następnie został Ministrem Spraw Wojskowych. Druga wojna światowa to okres kiedy Władysław Sikorski był Premierem Rządu RP na Uchodźstwie oraz Naczelnym Wodzem Polskich Sił Zbrojnych. Nieustannie działał również na rzecz polepszenia stosunków dyplomatycznych naszego kraju z ZSRR.

Po odkryciu masowych grobów katyńskich, kiedy to rząd polski zwrócił się do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie o zbadanie sprawy, ZSRR zerwał stosunki dyplomatyczne z rządem w Londynie, traktując to jako niechęć i próbę wykorzystania akcji niemieckiej propagandy dla uzyskania zdobyczy terytorialnych kosztem „radzieckiej Ukrainy, Białorusi i Litwy”.

25 maja 1943 r. generał Sikorski rozpoczął ostatnią podróż w celu spotkania się z oddziałami polskimi stacjonującymi na Bliskim Wschodzie, z przedstawicielami władz Iraku, Iranu i Egiptu oraz brytyjskimi dowódcami jednostek tam przebywających. 4 lipca 1943 r. z lotniska w Gibraltarze wystartował „Liberator” z generałem Sikorskim na pokładzie. Po chwili samolot runął do morza. Wszyscy oprócz głównego pilota zginęli, w tym córka generała Zofia Leśniowska, której ciała nigdy nie znaleziono. Przyczyny katastrofy samolotu nie zostały jednoznacznie wyjaśnione. Ciało premiera i naczelnego wodza spoczywa w Krakowie na Wawelu.